

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentus (EB) Nr. 1907/2006/EB (REACH), 830/2015/ES

Versija 03

Pildymo data 2017 10 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2017 10 01

1. Medžiagos arba mišinio ir bendrovės arba įmonės identifikavimas

1.1. Produkto identifikatorius:

MORTAR 500

1.2. Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai

Projektinės bendros paskirties mūro skiedinys, naudojamas išorės elementams, kuriems keliami konstrukciniai reikalavimai M10 LST EN 998.

Nerekomenduojama naudoti ne pagal aukščiau nepamintą paskirtį

1.3. Informacija apie saugos duomenų lapo tiekėją

Tiekėjas: UAB "MV Stimelit"

Adresas: Paneriškių g. 5M, 02300 Vilnius

Tel./faks: +370 (5) 2601983; +370 (5) 2601982

Telefonas skubiai informacijai suteikti: +370 655 21356

1.4. Pagalbos telefonas

Lietuvos apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuras

Telefonas: +370 5 236 20 52, +370 687 53378

El. paštas: info@tox.lt

Pagalbos telefonas veikia ne darbo valandomis: Taip

2. Galimi pavojai

2.1. Klasifikavimas

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1272/2008

Pavojingumo klasė	Pavojingumo kategorija	Pavojingumo frazės
Odos dirginimas	2	H315: Dirgina odą
Smarkus akių pažeidimas/akių dirginimas	1	H318: Smarkiai pažeidžia akis
Jautrina odą	1B	H317: Gali sukelti alerginę odos reakciją
Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (vienkartinis poveikis) - kvėpavimo takų dirginimas	3	H335: Gali dirginti kvėpavimo takus

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentus (EB) Nr. 1907/2006/EB (REACH), 830/2015/ES

Versija 03

Pildymo data 2017 10 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2017 10 01

2.2. Ženklavimo elementai

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1272/2008

Pavojaus piktogramos

Signalinis žodis **PAVOJUS**

Pavojų nustatantys komponentai etiketavimui:

Portlandcementas

Pavojingumo frazės

H318	Smarkiai pažeidžia akis
H315	Dirgina odą
H317	Gali sukelti alerginę odos reakciją
H335	Gali dirginti kvėpavimo takus

Atsargumo frazės

P102	Laikyti vaikams neprieinamoje vietoje
P280	Mūvėti apsaugines pirštines/dėvėti apsauginius drabužius/naudoti akių (veido) apsaugos priemones
P305+P351+P338+P310 Patekus į akis: Atsargiai plauti vandeniu kelias minutes. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis. Nedelsiant skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją	
P302+P352+P333+P313 Patekus ant odos: Plauti dideliu kiekiu muilo ir vandens. Jei sudirginama oda arba ją išberia: Kreiptis į gydytoją	
P261+P304+P340+P312 Stengtis neįkvėpti dulkių/dūmų/dujų/rūko/garų/aerozolio. ĮKVĖPUS: Išnešti nukentėjusį į gryną orą: jam būtina ramybė ir padėtis, leidžianti laisvai kvėpuoti Pasijutus blogai, skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją	
P501	Turinį/talpyklą išmesti laikantis vietinių reikalavimų

2.3. Kiti pavojai

Cementas ir kalkės nėra priskiriamas tvarioms, biologiškai besikaupiančioms, toksiškoms medžiagoms arba labai tvarioms ir biologiškai besikaupiančioms medžiagoms (pagal REACH reglamento Nr. 1907/2006 XIII priedą).

Portlandcemenčio dulkės gali dirginti kvėpavimo takus.

Cementui reaguojant su vandeniu, susidaro stiprus šarminis tirpalas. Dėl didelio šarmingumo šlapias cementas gali sukelti odos ir akių dirginimą. Kai kuriems asmenims gali sukelti alerginę reakciją dėl vandenyje tirpus Cr (VI) kiekio

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentus (EB) Nr. 1907/2006/EB (REACH), 830/2015/ES

Versija 03

Pildymo data 2017 10 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2017 10 01

3. Sudėtis/informacija apie sudedamąsias dalis**3.1. Mišiniai**

Pavojingi komponentai:

CAS Nr.	EINECS Nr.	Cheminis pavadinimas	Koncentracija (%) produkto masės	Klasifikavimas pagal CLP Nr. 1272/2008/EB
65997-15-1	266-043-4	Portlandcementis (tirpiojo chromo VI koncentracija ne didesnė kaip 0,0002 %)	15-20	Dirg.oda2, akis1-H315, H319; STOT SE 3 - H335; odos jautr.1B- 317.
1305-62-0	215-137-3	Kalcio dihidroksidas (gesintos kalkės)	5 - 10	Dirg.oda2, akis1-H315, H319; STOT SE 3 - H335; odos jautr.1B- 317.

4. Pirmosios pagalbos priemonės**4.1. Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas**

Bendrosios nuorodos

Teikiantiems pirmąją pagalbą asmeninės apsaugos priemonės nereikalingos. Jiems reikia vengti sąlyčio su šlapiu cementu ar šlapio cemento turinčiais mišiniais.

Patekus į akis

Netrinti akių, kad būtų išvengta galimų ragenos mechaninių pažeidimų. Išsiimti kontaktinius lęšius. Gerai praskalauti vandeniu, skalauti apie 20 min., kad pašalinti visas dulkeles. Jei įmanoma, naudoti izotoninį vandenį (0,9 % NaCl). Susisieki su profesinės medicinos specialistu ar akių gydytoju.

Patekus ant odos

Patekus sausam cementui ant odos, jį nuvalyti ir nuplauti dideliu kiekiu vandens.

Patekus šlapiam/drėgnam cementui ant odos, nuplauti dideliu kiekiu vandens.

Nusirengti užterštus drabužius, nusiauti apavą, nusiimti akinius ir pan., prieš vėl naudojant šiuos daiktus, gerai juos nuvalyti.

Jei atsiranda odos išbėrimų ar nudegimų, kreiptis į specialistą.

Įkvėpus

Nukentėjusįjį išvesti į gryną orą, kūno padėtis turi būti tokia, kad būtų galima laisvai kvėpuoti. Jei jaučiamas diskomfortas, atsiranda kosulys ar kiti simptomai, būtina kreiptis į gydytoją.

Prarijus

Neskatinti vėmimo. Jeigu nukentėjusysis yra su sąmone, skalauti burną vandeniu, duoti gerti daug vandens. Nedelsiant kreiptis į gydytoją.

4.2. Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas)

Akys: Patekęs į akis sausas ar šlapias cementas gali sukelti sunkių ir potencialiai negrįžtamų pažeidimų.

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentus (EB) Nr. 1907/2006/EB (REACH), 830/2015/ES

Versija 03

Pildymo data 2017 10 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2017 10 01

Oda: Esant ilgalaikiam kontaktui, patekęs ant drėgnos odos (dėl prakaito ar drėgmės), cementas gali sukelti perštėjimą, o esant pasikartojančiam kontaktui gali sukelti dermatitą. Ilgalaikis kontaktas su cementu ar betonu ir drėgna oda gali sukelti odos dirginimą, dermatitą ar nudegimus.

Detaliau žiūr. nuorodą [1].

Įkvėpus: Nuolat įkvėpian cemento dulkių, galima susirgti plaučių ligomis.

Aplinka: Įprastomis naudojimo sąlygomis cementas nėra kenksmingas aplinkai.

4.3. Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą

Kreipdamiesi į medikus, pateikite šį saugos duomenų lapą.

5. Priešgaisrinės priemonės

5.1. Gesinimo priemonės

Įprastinis cementas yra nedegus.

5.2. Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai

Cementas nėra degus ar sprogstantis ir neskatina kitų junginių bei medžiagų sprogdimo.

5.3. Patarimai gaisrininkams

Cementas nekelia gaisro pavojaus. Nereikia specialių apsaugos priemonių ugniagesiams.

6. Avarių likvidavimo priemonės

6.1. Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros

6.1.1. Neteikiantiems pagalbos darbuotojams

Naudoti individualias apsaugos priemones, aprašytas 8 skirsnyje ir laikytis 7 skirsnio saugos reikalavimų.

6.1.2. Pagalbos teikėjams

Avarinės procedūros netaikomos.

Jeigu yra daug dulkių, turi būti naudojami respiratoriai kvėpavimo takams apsaugoti.

6.2. Ekologinės atsargumo priemonės

Nenuplaukite cemento į kanalizacijos ir drenažo sistemas arba kitus vandens objektus.

6.3. Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės

Surinkite išbyrėjusią medžiagą ir panaudokite.

Sausas cementas

Naudoti sauso valymo būdus, kurie nesukelia dulkėjimo, pavyzdžiui, dulkių siurbliai (nešiojami pramoniniai, su įrengtais didelio efektyvumo dalelių filtrais (HEPA filtras) ir pan.). Negalima naudoti suspausto oro.

Esant dulkėjimui, naudoti šlapią valymą: vandens purkštuvus arba žarnas (smulki dulksna, siekiant išvengti dulkėjimo). Šlapią cementą susemti (žiūr. „Šlapias cementas“).

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentus (EB) Nr. 1907/2006/EB (REACH), 830/2015/ES

Versija 03

Pildymo data 2017 10 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2017 10 01

Kai šlapiasis valymas arba vakuuminis valymas neįmanomas, bet galimas sausas valymas naudojant šluotas, darbuotojai turi dėvėti tinkamas asmenines apsaugos priemones ir vengti dulkelėjimo. Vengti cemento įkvėpimo ir susilietimo su oda. Cementą sušluoti ir susemti į maišus ar kitą tarą. Prieš pašalinimą, leisti cementui sukietėti, ir elgtis kaip aprašyta 13 skirsnyje.

Šlapias cementas

Šlapią cementą susemti į tarą. Leisti medžiagai išdžiūti ir sukietėti, o atliekas sutvarkyti kaip aprašyta 13 skirsnyje.

6.4. Nuoroda į kitus skirsnius

Detaliau žiūr. 8 ir 13 skirsnius.

7. Naudojimas ir sandėliavimas

Nesandėliuoti ir nenaudoti prie maisto, gėrimų arba rūkymui skirtų medžiagų

7.1 Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės

Saugoti nuo drėgmės. Saugoti nuo vaikų. Vengti patekimo ant odos. Vengti patekimo į akis. Vengti dulkių susidarymo. Nuorodos apsaugai nuo gaisro ir sprogo: Nereikia imtis jokių ypatingų priemonių.

7.2. Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus

Pakuotas mišinys turi būti laikomas uždaruose maišuose, vėsioje, sausoje, apsaugotoje nuo pernelyg didelės drėgmės, vietoje, kad išvengtų kokybės pablogėjimo.

Maišai turi būti sukrauti stabiliai.

7.3 Konkretus galutinio naudojimo būdas (-ai)

Nėra jokių kitų svarbių informacijų.

7.4. Vandenyje tirpus chromas (VI)

Šiame mišinyse nėra daugiau kaip 0,0002% vandenyje tirpaus chromo (VI).

8. Poveikio prevencija (asmens apsauga)

8.1. Kontrolės parametrai

Ribinės poveikio vertės			
Cheminė medžiaga		Ilgalaikio poveikio ribinė vertė, mg/m ³	Pastabos
Pavadinimas	CAS Nr.		
Dulkės cemento: įkvepiamoji frakcija	65997-15-1	10	HN 23:2011
alveolinė frakcija		5	
Kalcio dihidroksidas (gesintos kalkės)	1305-62-0	5	HN 23:2011

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentus (EB) Nr. 1907/2006/EB (REACH), 830/2015/ES

Versija 03

Pildymo data 2017 10 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2017 10 01

8.2. Poveikio kontrolė

8.2.1. Techninės priemonės: Labai geras vėdinimas.

Kvėpavimo takų apsauga: Neįkvėpti dulkių. Jei ventiliacija nepakankama, naudoti tinkamas kvėpavimo takų apsaugos priemonės, pvz., kaukes su P tipo filtrais (EN 141).

8.2.2. Individualios apsaugos priemonės, tokios kaip, asmeninės apsaugos įranga

Bendros:

Darbo metu, kur įmanoma, vengti klaupimosi į šviežią skiedinį ar betoną. Jei klauptis neabejotinai būtina, reikalinga dėvėti neperšlampamas asmenines apsaugos priemones.

Nevalgyti, negerti ir nerūkyti dirbant su cementu, kad jis nepatektų ant odos ar į burną.

Prieš pradėdami dirbti su cementu, užsitemkite apsauginį kremą. Iškart po darbo su cementu ar cemento turinčiomis medžiagomis, darbuotojai privalo nusiprausti po dušu arba naudoti odą drėkinančias priemones.

Nusirenkite užterštus drabužius, nusiaukite batus, nusiimkite laikrodį ir kt. ir kruopščiai išvalykite prieš naudojant kitą kartą.

Akių/veido apsauga

Būtina nešioti EN 166 standartą atitinkančius apsauginius akinius ir saugotis, kad sausas ar drėgnas cementas nepatektų į akis.

Odos sauga

Būtina dėvėti nepralaidžias, atsparias dilimui ir šarmams apsaugines pirštines (pvz.: nitrile

mirkytas medvilnines pirštines su CE ženklu) su medvilnės pamušalu, batus, dėvėti drabužius ilgomis rankovėmis. Galima naudoti odos apsauginius kremus, kurie apsaugo odą nuo ilgalaikio kontakto su šlapiu cementu. Ypatingai reikėtų žiūrėti, kad šlapio cemento nepatektų į batus. Siekiant išvengti odos problemų, dėvėti pirštines atsižvelgiant į maksimalų dėvėjimosi laiką.

Esant tam tikrom aplinkybėm, kaip pvz.: klojant betoną, reikėtų dėvėti neperšlampamas kelnes ar antkelius.

Kvėpavimo takų apsauga

Jei nuolat kyla grėsmė pakliūti į aplinką, kurioje didelė dulkių koncentracija, didesnė nei galimo poveikio ribinės vertės, būtina naudoti kvėpavimo takų apsaugines priemones, pritaikytas atitinkamam dulkių lygiui ir atitinkančias EN standartus (EN 149, EN 140, EN 14387, EN 1827 ar kt.).

Apsauga nuo terminių pavojų

Netaikoma.

8.2.3. Poveikio aplinkai kontrolė

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentus (EB) Nr. 1907/2006/EB (REACH), 830/2015/ES

Versija 03

Pildymo data 2017 10 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2017 10 01

Oras: Cemento dalelių poveikio aplinkai kontrolė turi būti atliekama vadovaujantis esama bendrąja dulkių dalelių emisijos technologija ir reglamentu.

Vanduo: Neplaukite cemento į nuotekų sistemas ar vandens telkinius, siekiant išvengti didelio pH. Didelis kaip 9 pH gali turėti neigiamą ekotoksikologinį poveikį.

Dirvožemio ir sausumos aplinka: Nėra jokių specialių teršalų išmetimo kontrolės priemonių sausumos aplinkai.

9. Fizinės ir cheminės savybės

9.1. Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes

Ši informacija taikoma visam mišiniui.

- (a) Mišinys yra smulkiai kieta medžiaga (pilkos spalvos milteliai). Pagrindinis dalelių dydis: 0-1,25 mm
- (b) Kvapas: bekvapis
- (c) Kvapo atsiradimo slenkstis: nėra, bekvapis
- (d) pH: (T = 20°C vandenyje, tirpumas vandenyje 1:2): 11-13,5
- (e) Lydymosi temperatūra: > 1250 °C
- (f) Pradinė virimo temperatūra ir virimo temperatūros intervalas: Netaikoma, esant normalioms atmosferos sąlygoms lydymosi temperatūra >1250°C
- (g) Pliūpsnio temperatūra: Netaikoma, nes nėra skysta medžiaga
- (h) Garavimo greitis: Netaikoma, nes nėra skysta medžiaga
- (i) Degumas (kietųjų medžiagų, dujų): Netaikoma, nes yra kieta nedegi ir nesukelia ar neįtakoja degimo dėl trinties
- (j) Viršutinė/apatinė degumo riba ar sprogo ribinės vertės: Netaikoma
- (k) Garų slėgis: netaikoma, nes lydymosi temperatūra > 1250 °C
- (l) Garų tankis: netaikoma, nes lydymosi temperatūra > 1250 °C
- (m) Santykinis tankis: 2,75-3,20; Tiamasis tankis: 0,9-1,5 g/cm³
- (n) Tirpumas vandenyje (T = 20 °C): apie (0,1-1,5 g/l)
- (o) Pasiskirstymo koeficientas: n-oktanolis/vanduo: Netaikoma, nes yra neorganinė medžiaga
- (p) Savaiminio užsidegimo temperatūra: Netaikoma (neturi sudėtyje jokių piroforinių, organinių metalo, ne metalo arba fosfino jungčių ar jų darinių, bei kitų piroforinių sudedamųjų dalių)
- (q) Skilimo temperatūra: Netaikoma
- (r) Klampa: Kietoms medžiagoms netaikoma
- (s) Sprogstamosios (sprogios) savybės: Netaikoma. Neturi sprogstamųjų ar piroforinių savybių. Vykstant cheminėms reakcijoms, veikiant temperatūrai ir slėgiui, dujos neišsiskiria tokiu spartumu, kad galėtų pakenkti supančiai aplinkai. Negali sukelti savaiminių cheminių egzoterminių reakcijų
- (t) Oksidacinės savybės: Netaikoma, nes nesukelia ir nesąveikauja su degiomis ar kitomis medžiagomis

9.2. Kita informacija

Netaikoma.

10. Stabilumas ir reakingumas

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentus (EB) Nr. 1907/2006/EB (REACH), 830/2015/ES

Versija 03

Pildymo data 2017 10 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2017 10 01

10.1. Reaktingumas

Sumaišytas su vandeniu mišinys sukietėja į stabilią masę, kuri nėra reakinga esant įprastai aplinkai.

10.2. Cheminis stabilumas

Tinkamai sandėliuojamas mišinys išlieka stabilus (žr. 7 skirsnį) ir yra suderinamas su dauguma kitų statybinių medžiagų. Mišinys turi būti laikomas sausiai.

Vengti kontakto su nesuderinamomis medžiagomis.

Šlapias mišinys yra šarminė medžiaga ir nesuderinama su rūgštimis, amonio druskomis, aliuminiu ir kitais ne tauriaisiais metalais. Mišinys tirpsta druskos rūgštyje, susidaro koroziją sukeliančios silicio tetrafluorido dujos. Mišinys reaguoja su vandeniu, susidaro silikatai ir kalcio hidroksidas.

10.3. Pavojingų reakcijų galimybė

Mišinys nesukelia pavojingų reakcijų.

10.4. Vengtinios sąlygos

Sandėliuojant drėgnose sąlygose, gali susidaryti gabalai ir suprastėti produkto kokybė.

10.5. Nesuderinamos medžiagos

Rūgštys, amonio druskos, aliuminis ir kiti ne taurieji metalai. Reikia vengti nekontroliuojamo aliuminio miltelių naudojimo šlapiame cemente, nes gaminasi vandenilis.

10.6. Pavojingi skilimo produktai

Mišinys neskylla į pavojingus produktus.

11. Toksikologinė informacija

11.1. Informacija apie toksinį poveikį

Pavojingumo klasės	Kat	Poveikis
Ūmus toksiškumas-per odą	-	Atlikta ribotas kiekis bandymų, triušiai, 24 val. kontaktas, 2,000 mg/kg kūno svorio - nėra mirtinas. Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų.
Ūmus toksiškumas-įkvėpus	-	Ūmus toksiškumas įkvėpus nenustatytas. Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų.
Ūmus toksiškumas-per burną	-	Tyrimuose, su cemento krosnių dulkėmis prarijus, nenustatyta jokių toksiškumo požymių. Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų.
Odos ėsdinimas/dirginimas	2	Cementas susilietęs su drėgna oda gali sukelti staigų odos skilinėjimą. Užsitęsęs sąlytis su oda gali sukelti stiprius nudegimus.

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentus (EB) Nr. 1907/2006/EB (REACH), 830/2015/ES

Versija 03

Pildymo data 2017 10 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2017 10 01

Sunkūs akių pažeidimai/akių dirginimas	1	Portlandcemenčio klinkerio sukeltas nevienodas poveikis ragenai ir apskaičiuotas dirginimo indeksas - 128. Tiesioginis kontaktas su cementu gali pažeisti rageną, sukelti staigų arba uždelstą dirginimą ar uždegimą. Tiesioginis kontaktas su dideliu kiekiu cemento gali sukelti rimtas pasekmes: nuo vidutinio akių dirginimo (pvz.: konjunktyvitas ar blefaritas) iki cheminių nudegimų ir aklumo.
Odos jautrinimas	1B	Kai kuriems žmonėms gali atsirasti egzema dėl drėgnų cemento dulkių poveikio. Dėl didelio pH gali ilgai pasireikšti kontaktinis dermatitas, arba dėl imuninės reakcijos į vandenyje tirpų Cr (VI), cemento dulkės gali sukelti alerginį kontaktinį dermatitą. Poveikis gali būti įvairių formų, nuo lengvų išbėrimų iki sunkaus dermatito, ir tai yra abiejų aukščiau minėtų mechanizmų padarinys. Jei cemente yra tirpų Cr (VI) redukuojanti medžiaga, tai tikėtina, kad tol kol chromato sumažinimo veiksmingumo laikas nebus viršytas, tol tikėtina, kad dirginančio poveikio nebus [Nuoroda (3)].
Kvėpavimo takų jautrinimas	-	Nėra jokių kvėpavimo takų jautrinimo požymių. Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų.
Mutageninis poveikis ląstelėms	-	Nėra jokių požymių. Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų.
Kancerogenišku mas	-	Nėra nustatyta ryšio tarp portlandcemenčio poveikio ir vėžio. Epidemiologinėje literatūroje portlandcementis nėra klasifikuojamas kaip kancerogeniškas (pagal ACGIH A4: Trūksta duomenų, kad medžiagos, kurios kelia susirūpinimą kaip galinčios turėti kancerogeninį poveikį žmonėms, galėtų būti įtikinamai vertinamos. In vitro (mėgintuvėlyje) ar su gyvūnais atlikti tyrimai neparodo kancerogeninio poveikio požymių, pakankamų klasifikuoti medžiagą vienu ar kitu simboliu žymėjimu). Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų.
Toksiškumas reprodukcijai	-	Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų
STOT (vienkartinis poveikis)	3	Cemento dulkės gali dirginti gerklę ir kvėpavimo takus. Viršijus galimas poveikio ribines vertes gali atsirasti kosulys, čiaudulys ar dusulys. Apskritai, įrodymų tendencijos aiškiai parodo, kad cemento dulkės įtakoja kvėpavimo funkcijas. Tačiau šiuo metu turimų įrodymų nepakanka, kad būtų galima tiksliai nustatyti poveikio dozės ir reakcijos santykį.
STOT (kartotinis poveikis)	-	Nustatyti COPD požymiai. Dėl didelio poveikio padariniai yra stiprūs. Esant mažom koncentracijom chroniško poveikio nenustatyta. Remiantis turimais duomenimis, neatitinka klasifikavimo kriterijų.
Aspiracijos pavojus	-	Netaikoma, nes cementas nėra naudojamas kaip aerosolis.

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentus (EB) Nr. 1907/2006/EB (REACH), 830/2015/ES

Versija 03

Pildymo data 2017 10 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2017 10 01

Be odos jautrinimo, įprastinis cementas kaip ir portlandcemenčio klinkeris turi tas pačias toksikologines ir ekotoksikologines savybes.

Poveikio apsunkinti sveikatos sutrikimai

Cemento dulksės gali apsunkinti esamas kvėpavimo sistemos ligas ir/ar sveikatos sutrikimus, tokius kaip emfizema ar astma ir/ar esamas odos ar akių ligas.

12. Ekologinė informacija

12.1. Toksiškumas

Produktas nėra pavojingas aplinkai. Portlandcemenčio ekotoksikologiniai bandymai su dafnijomis (*Daphnia magna*) [žiūr. (5)] ir dumbliais (*Selenastrum coli*) [žiūr. (6)] parodė nedidelį toksikologinį poveikį. LC₅₀ ir EC₅₀ vertės negalėjo būti nustatytos [žiūr. (7)]. Nėra jokių nuosėdų fazės toksiškumo požymių [žiūr. (8)]. Patekęs didelis klinkerio kiekis į vandenį, padidina pH, ir tam tikromis sąlygomis gali būti toksiškas vandens organizmams.

12.2. Patvarumas ir skaidomumas

Netaikoma. Cementui sukietėjus, toksiškumas nepasireiškia.

12.3. Bioakumuliacijos potencialas

Netaikoma. Cementui sukietėjus, toksiškumas nepasireiškia.

12.4. Judumas dirvožemyje

Netaikoma. Cementui sukietėjus, toksiškumas nepasireiškia.

12.5. PBT ir vPvB vertinimo rezultatai

Netaikoma. Cementui sukietėjus, toksiškumas nepasireiškia.

12.6. Kitas nepageidaujamas poveikis

Netaikoma.

Informacija apie mišinio sudėtį:

Ekologinė informacija	Portlandcementis	Malimo intensifikatorius
Toksiškumas	Nėra ūmiai toksiškas	Šiuo metu nėra informacijos
Patvarumas ir skaidomumas	Netaikomas, nes portlandcemenčio klinkeris neorganinė medžiaga	Šiuo metu nėra informacijos
Bioakumuliacijos potencialas	Netaikoma	Šiuo metu nėra informacijos
Judumas dirvožemyje	Netaikomas, nes portlandcemenčio klinkeris neorganinė medžiaga	Šiuo metu nėra informacijos
PBT ir vPvB vertinimo rezultatai	Netaikomas, nes portlandcemenčio klinkeris neorganinė medžiaga	Šiuo metu nėra informacijos
Kitas nepageidaujamas poveikis	Netaikoma	Šiuo metu nėra informacijos

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentus (EB) Nr. 1907/2006/EB (REACH), 830/2015/ES

Versija 03

Pildymo data 2017 10 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2017 10 01

13. Atliekų tvarkymas

13.1. Atliekų tvarkymo metodai

Rekomendacija: Pateikti atliekų kodai yra rekomenduojami jei produktas buvo naudojamas pagal instrukciją. Naudojant specialiais atvejais ar specialiai tvarkant atliekas, vartotojui, pagal aplinkybes, gali būti pateikti ir kiti atliekų kodai. Surinkus sausą, galima vėl panaudoti. Sumaišius su vandeniu ir sukietėjus, utilizuojama kaip betonas. Negalima pašalinti kartu su buitinėmis atliekomis. Neleisti patekti į kanalizaciją. Europos atliekų katalogas 17 01 01 (betonas). Nevalytos pakuotės:

Rekomendacija: Atsikratymas pagal žinybinį reglamentą. Rekomenduojamas valiklis: Vanduo, jeigu įmanoma pridodant valymo priemonės.

14. Informacija apie gabenimą

Cementui nėra taikomi pavojingų krovinių vežimo (IMDG, IATA, ADR/RID) reikalavimai ir klasifikavimas nereikalingas.

Jokių specialių atsargumo priemonių nereikia, išskyrus tas, kurios paminėtos 8 skirsnyje.

14.1. JT numeris

Netaikoma.

14.2. JT teisingas krovinio pavadinimas

Netaikoma.

14.3. Gabenimo pavojingumo klasė (-s)

Netaikoma.

14.4. Pakuotės grupė

Netaikoma.

14.5. Pavojus aplinkai

Netaikoma.

14.6. Specialios atsargumo priemonės naudotojams

Netaikoma.

14.7. Nesupakuotų krovinių vežimas pagal MARPOL 73/78 II priedą ir IBC kodeksą

Netaikoma.

15. Informacija apie reglamentavimą

Teisės ir norminiai aktai, reglamentuojantys cheminės medžiagos, preparato klasifikavimą, ženklavinimą, naudojimo ribojimą, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, ribines vertes darbo aplinkos ore, atliekų tvarkymą ir kt.:

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH);
- Komisijos reglamentas (ES) Nr. 453/2010, iš dalies keičiantis REACH reglamentą;

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 (CLP reglamentas);

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentus (EB) Nr. 1907/2006/EB (REACH), 830/2015/ES

Versija 03

Pildymo data 2017 10 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2017 10 01

-
- LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2002-06-27 įsakymu Nr.345/313 ir 2003-08-04 įsakymu Nr.411/V-460 patvirtinta „Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklavimo tvarka“ (su pakeitimais);
  - Lietuvos higienos norma HN 23-2011 „Cheminių medžiagų poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“;
  - LR parduodamų daiktų (prekių) ženklavimo ir kainų nurodymo taisyklės, patvirtintos LR ūkio ministro 2002-05-12 įsakymu Nr.170 ir 2002-04-27 įsakymu Nr.4-134 (nauja redakcija);
  - LR aplinkos ministro 1999-07-14 įsakymu Nr.217 (nauja redakcija 2003-12-30 įsakymu Nr.722) patvirtintos „Atliekų tvarkymo taisyklės“;
  - LR aplinkos ministro 2002-11-19 įsakymu Nr. 599 patvirtinta „Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų pakuotės reikalavimų bei pakavimo tvarka“;
  - Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR).
- Cheminės saugos vertinimas: Neatliktas.

16. Kita informacija

Santrumpos: CAS Nr. – Cheminis medžiagų santrumpų tarnybos suteiktas medžiagai registracijos numeris.

EINECS Nr. – Europos esamų komercinių cheminių medžiagų sąrašo numeris.

Šiame saugos duomenų lape pateikti duomenys turi būti prieinami visiems, kurių darbas yra susijęs su šiuo gaminiu. Duomenys atitinka mūsų turimas žinias ir yra skirti apibūdinti cheminį produktą saugos ir sveikatos darbe, aplinkos apsaugos aspektais. Saugos duomenų lapo informacija bus papildyta atsiradus naujų duomenų apie cheminės medžiagos, gaminio poveikį sveikatai ir aplinkai, apie prevencijos priemones pavojams sumažinti arba jiems visiškai išvengti.